

nominum (Paris 1964); *De vita Mosis* I-II (Paris 1967, C. Mondésert, J. Pouilloux ve P. Savinel ile birlikte); *De aeternitate mundi* (Paris 1969, J. Pouilloux ile birlikte); *De posteritate Caini* (Paris 1972). **2.** *La science antique et médiévale des origines à 1450* (Paris 1957, 1966, 1994, René Taton ile birlikte). **3.** *La cité inique, recit philosophique*. Muhammed Kâmil Hüseyin'in *Ḳarye zâlime* adlı eserinin çevirisidir (Paris 1973). **4.** *Le petit livre du salut*. İbn Miskeveyh'in *el-Fevzû'l-aşgar* adlı eserinin tercümesi olup eserin Sâlih Uzeyme tarafından yapılan tahkikli neşriyle birlikte yayımlanmıştır (Tunus 1987).

Makale. Arnaldez, İslâm düşüncesi ve düşünceleri, Kur'ân-ı Kerîm, Hıristiyanlık, hıristiyan düşüncüler ve dinler arası diyalog gibi konularda çok sayıda makale ve ansiklopedi maddesi yazmıştır (İslâmîyet ve İslâm âlimleri hakkında yazdıklarının geniş bir listesi için bk. *Bibliography of Islamic Philosophy: Alphabetical list of Publications*, ed. Hans Daiber, Leiden 1999, I, 80-84). Makalelerinden bazıları şunlardır: "Sciences et philosophie dans la civilisation de Bagdad sous les premiers abbassides" (*Arabica: Bağdād* [1962], IX/3, s. 357-373); "İslâm'da Felsefî Düşünce Nasıl Kötürümlenmiştir" (trc. Ahmet Aslan, *DTCFD*, XXVIII/1-2 [1974], s. 231-241); "Dialogue Islamo-Chrétien et sensibilités religieuses" (*Islamochristiana*, [Rome 1977], III, 107-175); "L'image du prophète Muhammad dans la culture française" (*Uluslararası Birinci İslâm Araştırmaları Sempozyumu*, İzmir 1985, s. 45-61); "Les éléments bibliques du Coran comme sources de la théologie et de la mystiques musulmanes" (*Aspects de la foi de l'İslâm* içinde, ed. Jacques Berg v.dğr., Bruxelles 1985, s. 29-55); "Renan et l'İslâm" (*Revue philosophique de la France et de l'étranger* [Octobre-Décembre 1987], sy. 177/4, s. 387-401); "L'histoire de la pensée grecque vue par les historiographes arabes" (*Bulletin de l'Académie royale de Belgique. Classe des lettres et des sciences morales et politiques*, sy. 75/3-4 [1989], s. 111-125).

BİBLİYOGRAFYA :

Roger Arnaldez, *Averroes: A Rationalist in Islam* (trc. D. Streight), Notre Dame 2000, s. 157; a.m.f., *L'homme selon le Coran*, Paris 2002, s. 7-8; H. Daiber, *Bibliography of Islamic Philosophy*, Leiden-Boston 1999, I, 80-84; Yahyâ Murâd, *Mu'cemü esmâ'i'l-müsteşrikin*, Beyrut 1425/2004, s. 93; M. Borrman, "Arnaldez, Roger [Paris, 1911 - Paris, 2006]", *Dictionnaire des orientalistes de langue française* (ed. F. Pouillon), Paris 2008, s. 28-29; a.m.f., "In Memoriam Roger

Arnaldez", *Islamochristiana*, XXXII, Roma 2006, s. 1-8; R. Morelon, "In Memoriam Professor Roger Arnaldez (1911-2006)", *MIDEO*, XXVII (2008), s. 425-428; C. Delsol, "Notice sur la vie et les travaux de Roger Arnaldez, 1911-2006", http://www.asmp.fr/travaux/notices/arnaldez_delsol.htm (erişim: 14.11.2014).

TAHSİN GÖRGÜN

ARSLAN b. YÂKUB

(bk. ŞEYH ARSLAN).

ARSOY, Mustafa Yesâri Âsım

(1896-1992)

Bestekâr, hânende.

6 Ağustos 1896'da günümüzde Kuzey Yunanistan sınırları içerisinde bulunan Drama şehrinde doğdu. Babası Osmanlı fetihleri sırasında Konya'dan Rumeli'ye göç eden, aynı zamanda Konyar da denilen göçmenlerden şeyh Ömer Efendi'nin torunu Berkofçalı Ömer Lutfi Efendi'dir. Ömer Lutfi Efendi, Doksanüç Harbi başlayınca (1877) Berkofça'dan ayrılarak Makedonya bölgesindeki Drama'ya yerleşmiş ve Zübeyde Hanım'la evlenmiştir. Mustafa Âsım bu evlilikten doğan sekiz çocuğun altıncısıdır. Doğum tarihi kendi ifadesine göre 1896 ise de çeşitli yayınlarda 1896-1900 yılları arasında değişen tarihlere rastlanmaktadır. Drama'da üç yıllık Nazîfî Mektebi'nin ardından Beykonağı Rüşdiyesi'ni ve yatılı okuduğu Yeni İdâdî'yi bitiren Mustafa Âsım idâdî yıllarında okulda vakit ezanlarını okumuş, aynı zamanda mahalle camiinde müezzinlik yapmıştır. 1912'de Balkan Harbi'nin başlamasıyla düşmanın işgalinden birkaç gün önce aile Drama'yı terkedip gemiyle önce Çanakkale'ye, daha sonra İstanbul'a gitti, ardından Adapazarı'na yerleşti. Sekiz yıl Adapazarı'nda oturan aile, Millî Mücadele sırasında 1920'de millî kuvvetlerin Adapazarı'na gelip otellerine yerleşmesi üzerine İstanbul'a göç ederek Fatih semtinde oturmaya başladı. Bu arada Adapazarı'nda iken Geyve civarında Çerkez Ethem kuvvetlerine katılan Mustafa Âsım 1917'de Antalya'da Millî İstihbarat Teşkilâtı adına Lloyd Triestino adlı bir İtalyan gemi firmasında acente kâtipliği yaptı. Ailesinin İstanbul'a yerleşmesi üzerine 1921'de İstanbul'a döndü ve 1923'te İzmit'te maliye memuru olarak çalışmaya başladı. Bu yıllarda bestekâr Fehmi Tokay'la tanıştı ve Zeki Ârif Ataergin ile görüştü. Tekrar İstanbul'a döndüğünde altı ay kadar Galata Gümrüğü'nde bir komisyoncunun yanında çalıştı, bir ara avukat kâtipliği yaptı.

1930'da Colombia müzik şirketiyle anlaşarak pek çok eseri plağa okudu, anlaşma otuz üç yıl devam etti. İlk plaklarında annesi tarafından gelen Büyük Türkoğulları lakabı dolayısıyla ismi Mustafa Âsım Türkoğulları diye kaydedildi, 1934'te çıkan Soyadı Kanunu ile aile Arsoy soyadını aldı. Solak olduğu ve udu sol elle çaldığı için "Yesâri" lakabıyla anıldı. Bu yıllarda eserlerinin başta kendisi olmak üzere Müzeyyen Senar, Safiye Ayla, Münir Nurettin Selçuk gibi ünlü ses sanatçıları tarafından taş plaklara okunması onun yurt içinde ve yurt dışında şöhret bulmasını sağladı. 1933'te bilirkşi olarak bir heyetle birlikte Yunanistan'a, 1938'de Batı müziği bilgisini iletme ve çok sevdiği çigan müziğini yerinde dinlemek amacıyla Bükreş'e gitti, burada üç ay kaldı. 1949'da Zehra Altuğ'la yaptığı evliliği beş yıl sürdü. 1954-1955'te ve 1958'de kısa süre İstanbul Radyosu'nda stajyer ses sanatçısı hocası olarak çalıştı. 1975'te İzmir Radyosu'nda yine stajyerlere üslup dersleri verdi. 1977'de elli yıllık gönül bağı olan Suzan Hanım'la evlendi ve bundan sonraki hayatını Erenköy'deki evinde öğrencilerine ders vermekle geçirdi. 1991'de devlet sanatçısı unvanını aldı. 18 Ocak 1992 tarihinde vefat etti ve Karacaahmet Mezarlığı'nda defnedildi. İsmail Hakkı Özkan'ın onun vefatına düşürdüğü ta'miyeli tarih beyti şöyledir: "Rahmet'le üç 'hü' sesi geldi gece Hak'tan / Allah diye secde ederek göçtü Yesâri" (1412). Otuz sekiz yıldır yanından hemen hiç ayrılmayan, mânevî evlâdı kabul ettiği Bülent Gündem, Dârü'lham Yesâri Âsım Arsoy'u Yaşatma Derneği adıyla bir dernek kurmuş ve Âsım Arsoy'un vefatına tekabül eden her beş yılda bir anma konserleri düzenlemiştir. Ayrıca Bülent Gündem, İsmail Hakkı Özkan, Fatih Salgar ve Osman Nuri Özpekel dört yıl süren bir çalışma sonucu Yesâri Âsım hakkında bir kitap yayımlanmıştır (bk. bibl.).

Yesâri Âsım Arsoy bestekârlığı ve ses icracılığının yanı sıra şairliğiyle de tanınmış, son dönemin üslup sahibi birkaç

Mustafa Yesâri
Âsım Arsoy

Mustafa
Yesâri Âsım
Arsoy'un
kendi
el yazısıyla
"Var saçların
hüle hüle"
mısraıyla
başlayan
şarkısının
notası

mûsikîşinası arasında yer almıştır. Düzenli bir mûsikî eğitimi almamakla birlikte kabiliyeti ve zamanla edindiği birikim onu belirli bir mûsikî zevki seviyesine ulaştırmıştır. Yedi sekiz yaşlarında iken kendi çabalarıyla Çerkez armoniğiyle başlayan enstrüman merakı sonraları bağlama ve o zamanlar "dokuz telli" denilen divan sazına dönüşmüş, nihayet udda karar kılmıştır. Solak olduğundan udun mızrabını sol elle tutup sağ elin parmaklarıyla perdelere basarak çalmış ve bu icra ile plak doldurma başarısını göstermiştir. Adapazarı'nda Rehber-i Terakkî Mektebi hocalarından Recâi Bey ve bando mûsikî muallimi Muzıkalı Hikmet Bey'den nota hususunda hayli faydalanmış, mûsikîye ait temel bilgileri zekâsı ve yeteneğinin yanı sıra hocalarının rehberliğinde şahsî gayretleriyle ilerletmiştir. 1923'ten sonra İzmit'ten tekrar İstanbul'a dönüşünde Muallim İsmail Hakkı Bey'in başkanlığını yaptığı Mûsikî-i Osmânî Cemiyeti'nde mûsikî çalışmalarına devam etmiş, burada bilhassa İzzeddin Hümâyî Bey'den (Elçioğlu) faydalanmıştır. Ayrıca komşularından Üdfî Rifat, Kernânî Vâmık ve Kanunî Süreyya beylerden klasik eserler meşketmiş; Hâfız Âşir, Hâfız Şaşı Osman, Bahriyeli Şihap

ve Arap Yaşar gibi hânendelerden şarkı üslûbunu geliştirmiş, Selânikli Üdfî Ahmed Efendi ve Abdi Bey'den sahne teknikleri öğrenmiştir.

1929'da "üçüz evlâtlarım" dediği, güfte-leri de kendisine ait üç eserle bestekârlığa ilk adımlarını atan Arsoy'un kürdili-hicaz-kâr makamında, "Kedersiz hiç çoşar ağlar, taşar mı kalb-i nâşâdım"; nevâ makamında, "Geçer her gün bir şirin kız buradan"; sabâ makamında, "Zavallı kalbimi dinle, sana figân eylesin bak" mısraıyla başlayan şarkılarını 250'yi aşkın eseri takip eder. Mustafa Yesâri Âsım'ın bestelediği şarkılarından 200 tanesinin güftesi kendisine aittir. Bestelerinden sekiz saz eserinin dışındakiler şarkı formundadır. Bunlardan acem-kürdî makamında, "O güzel temmuz akşamlarında sen"; gerdâniye makamında, "Bahâr olur yaz olur"; hicaz makamında, "Al gonca'yı veremedim, yâr yüksekte eremedim" ve "Sazlar çalınır Çamlıca'nın bahçelerinde"; hüseyinî makamında, "Yeniköy'de bir kız gördüm"; hüzzam makamında, "Ömrüm seni sevmekle nihâyet bulacaktır" ve "Uçsun Ada'dan gönlüme sînendeki gamlar"; nihâvend makamında "Çamlarda şafak rengi gibi gönlüme

aktın"; rast makamında, "Perişan saçların aşkımin ağıdır"; sabâ makamında, "Seni herkesten kıskanıyorum"; sultâniyegâh makamında, "Biz Heybeli'de her gece mehtâba çıkardık"; uşşak makamında, "Menekşe gözler hülyalı" mısralarıyla başlayan şarkıları günümüzde de beğeniyle icra edilen eserlerinden bazılarıdır.

Yesâri Âsım'ın bestekârlık konusundaki hareket noktası bu satırların yazarına bizzat dikte ettiği şu cümlelerdir: "Rabbim beni bu dünyaya bestekârlık vazifesiyle yolladı, ben de bu vazifeyi yerine getirmek için elimden gelen bütün gayreti sarfettim. Çok şükür, O'na ihanet etmedim." "Bikr-i mazmun" ve "sehl-i mümteni" kavramları onun için her zaman birinci planda yer almıştır. Arsoy, bir bestekâr olarak Hamâmizâde İsmâil Dede Efendi'den Selahattin Pınar'a kadar gelmiş bestekârlara olan hayranlığını her zaman tekrarlayan ve dilinden onların eserlerini düşürmeyen klasik-modern çizgide bir sanatkârdır. Bestekârlığı için daima Şeyh Galib'in şu mısralarını söylerdi: "Tarz-ı selefte tekaddüm ettim / Bir başka lugat tekellüm ettim." İsmail Hakkı Özkan onun üslûp sahibi bir bestekâr olduğunu, şarkı formunu kendi mûsikî anlayışı ve üslûbu çerçevesinde geliştirerek bir romantizm ve lirizm hâkimiyetiyle sunduğunu söyler. Bülent Gündem ise hocasının melodiler üzerinde bir kuyumcu hassasiyetiyle durduğunu, çalışmalarının bazan yıllarca sürdüğünü kaydeder.

Yesâri Âsım ses rengi, ses genişliği, sesini ifade tarzı, sesindeki hassasiyet, ruha tesir edebilme kabiliyeti ve üslûbu bakımından mükemmel bir ses sanatkârdır. "Şöhret âfetdir" sözünü düstur edinmiş olup, "Meşhur olmaktan ziyade sanatkârım" derdi. Okuyuşta üslûp olarak en çok Kasımpaşalı Arap Yaşar Bey'i beğendiğini söylerdi. İsmail Hakkı Özkan onun sağlam bir hançeresi olduğunu, okurken bir harfe bile dikkat ettiğini, plaklara tamamen kendine mahsus üslûbuyla sadece kendi eserlerini okuduğunu, plaklar dışında kendisine teklif edilen yüksek ücretleri kabul etmeyerek piyasada okumayı reddettiğini söyler. Bunun başlıca sebebinin ise sanatı paranın hizmetine sokmayı asla kabul edemeyecek derecede ulvî bir mefhum olarak görmesi, kendisine Allah tarafından ihvan edildiğine inandığı bir nimeti para ile alınıp satılan bir meta seviyesine düşürmeyi rabbine bir ihanet olarak kabul etmesi olduğunu ifade eder. Küçük yaşta başladığı hâfızlığını bitiremeyen Arsoy'un

sadece çok yakınında bulunanlar tarafından bilinen bir dinî ve tasavvufî yönü de vardı.

BİBLİYOGRAFYA :

İbnülemin, *Hoş Sadâ*, s. 81-82; Vural Sözer, *Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi*, İstanbul 1964, s. 26; Mustafa Rona, *20. Yüzyıl Türk Musikisi*, İstanbul 1970, s. 446-453; Onur Akdoğu, *Yesârî Âsim Arsoy*, İzmir 1992; Bülend Gündem v.dğr., *Yesârî Âsim Arsoy, Hayatı ve Eserleri*, İstanbul 1995; Özalp, *Türk Musikisi Tarihi*, II, 268-270; Yılmaz Öztuna, *Türk Musikisi: Akademik Klasik Türk San'at Musikisi'nin Ansiklopedik Sözlüğü*, Ankara 2006, I, 113-116; Nuri Özcan, "Yesârî Mustafa Âsim Arsoy", *Türkiye'nin Birikimleri: Müzisyenler*, İstanbul 2014, s. 133-140.

OSMAN NURİ ÖZPEKEL

ARŞİ

(عرشی)

İmtiyâz Ali Hân Arşî
(1904-1981)

Hindistanlı edebiyatçı,
şair, yazar ve nâşir.

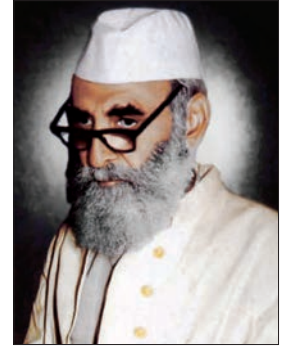
8 Aralık 1904'te Hindistan'ın Râmpûr şehrinde doğdu. Babası Muhtar Ali Han tarafından soyu, Afganistan'ın Sivât şehrinde yaşamış bir Peştu kabilesi olan Yûsufzây'dan Hâcî Hil'e dayanır. Bu kol, XVIII. yüzyılda liderleri Rahm Bâz Han zamanında Hindistan'a göç ederek Râmpûr'a yerleşti. Râmpûr Nevvâbı Fazlulhan'ın emrine giren ataları yönetimde risâledar (süvari birliği komutanı) olarak hizmete devam ettiler. Arşî'nin dedesi Ali Ekber Han ailenin ilimde ilk öne çıkan ismidir. Babası Muhtar Ali Han ise iyi bir eğitimden sonra çeşitli yerlerde baytarlık yapmıştır. İki buçuk yaşında annesini kaybeden Arşî ilk eğitimini geleneksel okullarda aldı. 1924'te Râmpûr'da orta öğrenimini tamamladıktan sonra yüksek tahsilini 1925'te girdiği Pencap Oriental College'de Arap, Fars dili ve edebiyatları dalında yaptı. Lisans bitirme düzeyi olan "Mevlevî-yi âlim", bir yıl sonra da yüksek lisans düzeyinde "Mevlevî-yi fâdıl" derecelerini aldı. Ardından Hintçe ve Almanca'sını geliştirdi.

Leknev'de kısa bir süre Nedvetü'l-ulemâ'nın temsilciliğini yapan Arşî, birkaç başarısız iş girişiminden sonra Temmuz 1932'de Râmpûr eyaletinde Rızâ Kütüphanesi'nde memur ve müdür olarak çalıştı, vefatına kadar bu görevini sürdürdü. Aynı dönemde tahkik çalışmaları yanında birçok makale ve kitap yazdı. Ülkesinde ve ülke dışında konferanslara ve seminerlere katıldı. 1946-1949 yıllarında Râmpûr

Koleji'nde düzenlenen seri halk seminerlerinin en önemli hocasıydı. Hindistan Tarih Kongresi, Encümen-i Terakkî-i Urdu, Ali-garh Câmia-Urdu, Hindistan İslâm Araştırmaları Kongresi ve Osmâniye Şarkiyat Bürosu gibi kurum ve merkezlerde katılımcı ve üye olarak yer aldı. 1966-1967'de Hindistan İslâm Araştırmaları Kongresi'ne başkanlık etti. İlmî ve edebî başarıları kendisine 1961'de Shitya Akademi ödülünü, 1972'de Devlet Başkanlığı onur nişanını ve 1974'te Uttar Pradeş özel edebiyat ödülünü kazandı. 25 Şubat 1981'de Râmpûr'da vefat etti ve Rızâ Kütüphanesi'nin bahçesine defnedildi.

Eserleri. Neşir. a) Arapça: Ebû Ubeyd Kâsım b. Sellâm, *Kitâbü'l Ecnâs min kelâmî'l-'Arab ve me'stebehe fi'l-lafzi va'htelege fi'l-ma'nâ* (Bombay 1356/1938; Beyrut 1403/1983); Kâfî Abdülmuktedir b. Mahmûd b. Süleymân-ı Dihlevî eş-Şüreyhî, *Lâmiyyetü'l-Hind (Mecelle-i Sekâfetü'l-Hind*, Yeni Delhi 1950, s. 2-9); Kutbe b. Evs ez-Zübânî el-Hâdire, *Divânü şî'ri'l-Hâdire* (Muhammed b. Abbas el-Yezîdî derlemesi; *Journal of Bombay Branch of Royal Asiatic Society*, cilt 424-425 [Bombay 1948], s. 1-40); Ebû Mihcen es-Sekâfi'ye ait divanın ilmî neşri (*Şekâfetü'l-Hind*, Yeni Delhi 1952, s. 73-130); Süfyân es-Sevrî, *Tefsîru Süfyânî's-Sevrî* (Râmpûr 1385/1965); Ebû Bekir İbnü'l-Enbârî, *Kitâbü Mersûmî'l-ḥaṭ* (Yeni Delhi 1396/1977), *Kitâbü'l-Maḥḫū' ve'l-mevşûl* (Râmpûr 1401/1980); Sâhib b. Abbâd, *el-Emsâlî's-sâ'ire min şî'ri'l-Mütenebbî* (*Şekâfetü'l-Hind*, Yeni Delhi, Aralık 1953, Mart 1954, Haziran 1954, Eylül 1954).

b) Urduca, Farsça, Hintçe: *Divân-ı Gâlib* (Mirza Esedullah Han Gâlib-i Dihlevî'nin Urduca divanının neşridir, Aligarh 1958; Yeni Delhi 1982); *İntihâb-ı Gâlib* (Gâlib-i Dihlevî'nin Urduca ve Farsça şiirlerinden seçmelerdir, Bombay 1943); *Mekâtib-i Gâlib* (Gâlib-i Dihlevî'nin Râmpûr eyalet valileri Nevvâb Yûsuf Ali Han ve Nevvâb Kelb Ali Han'a yazdığı Urduca mektuplar olup Râmpûr'da bir kısmı 1937'de, bir kısmı da 1949'da basılmıştır); *Nâdirât-ı Şâhî* (Celâleddin II. Şah Âlem'in Urduca, Farsça ve Hintçe şiirlerinden oluşan divanıdır, Râmpûr 1944). Bunlardan başka Arşî, Farsça bazı eserlere önsöz / giriş yazmış, bazı kayıt ve notlar düşmüştür: *Düstûr-ı feşâḫat* (Ahmed Ali Han), *Veḫâyî'-i Âlem Şâh* (Kenzer Preym), *Târîḫ-i Muḫammedî* (Mirza Muhammed-i Hârîsî), *Târîḫ-i Ekberî / Târîḫ-i Qandehârî* (Hacı Muhammed Ârif). Zühre-i Arşî, İmtiyâz Ali Han'ın

Arşî

"Arşî" mahlasıyla yazdığı Urduca ve Farsça şiirlerinden yaptığı seçmeleri *İntihâb-ı 'Arşî* adlı eserinde toplamıştır (bk. bibl.). Bunların dışında Arşî *Fihrist-i Maḫḫûṭât-ı Urdû Memlûke-i Rızâ La'ibrîrî* (Râmpûr 1967, 2013) ve *Catalogue of the Arabic Manuscripts in Raza Library* (I-VI, Râmpûr 1963-1977) adıyla iki katalog çalışması yapmıştır.

Makaleleri. Arşî'nin Arap, Fars ve Urdu edebiyatlarının yazarları, eserleri ve bunların yazmaları hakkında yazdığı makaleleri Hindistan ve Pakistan'da çıkan dergilerde yayımlanmıştır. Onun Arap ve Fars edebiyatına dair on beş makalesi *Maḫḫâlât-ı 'Arşî* adıyla basılmış (Lahor 1970), Mâlik Râm ve Muhtârüddin Ahmed tarafından *Maḫḫâlât-ı 'Arşî* başlıklı bir monografi yayımlanmıştır (Dehli 1965). Ahlâk-ı Ahmed-i Âhen de Arşî'nin Fars edebiyatına dair Urduca yazdığı on beş makalesini *Maḫḫâlât-ı Mevlânâ 'Arşî* adıyla bir araya getirmiştir (Arşî'nin makalelerinin fihristi için bk. Ekber Ali Han, s. 51-60; Seyyid Mes'ûd Hasan, s. 263-273). Bazı önemli makaleleri: "İstinâd-ı Nehcû'l-Belâğa". Urduca yayımlanmış olan makale (*Mecelle-i Fârân*, Karâşî 1954, s. 2-87) *Arapça* (Âmir Ensârî, *Şekâfetü'l-Hind* [Delhi 1957], VIII/4) ve *Farsça'ya* (Murtazâ Âyetullah Şîrâzî, Tahran 1362 ḥş.) çevrilmiştir; "el-İmâmü's-Sevrî ve Kitâbu-hû fi tefsîr" (*Dâ'iretü'l-Ma'ârifü'l-İslâmiyye* [Haydarâbâd 1358], s. 159-188); "Ḥavle aḫbârî'z-zamân" (*Şekâfetü'l-Hind* [Yeni Delhi 1961], XII/1, s. 93-123).

BİBLİYOGRAFYA :

Mâlik Râm, *Zîkr-i 'Arşî*, Dehli 1965, s. 3-35; Ekber Ali Han, *Nigârîşât-ı 'Arşî*, Dehli 1965, s. 39-60; Ârif Nevşâhî, *Bihâret min Maḫḫûṭât-ı Kî Fihristeyn*, Lahor 1988, s. 76-78; a.mlf., *Kitâbşî-nâsî-yi Âşâr-ı Fârsî-yi Çâpşûde der Şîbh-i Qârre*, Tahran 1391 ḥş./2012, I, 855, 1366; III, 1975; IV, 2362; Nezir Ahmed, *Mevlânâ İmtiyâz 'Ali 'Arşî*, Dehli 1991; Seyyid Mes'ûd Hasan, *İşâriyye-i Maḫḫâlât-ı 'Arşî: Mevlânâ İmtiyâz 'Ali 'Arşî*, Dehli 1991, s. 263-273, ayrıca bk. tür.yer.; Zühre-i Arşî, *İntihâb-ı 'Arşî*, Râmpûr 2005, s. 12-25; Ahlâk-ı Ahmed-i Âhen, *Maḫḫâlât-ı Mevlânâ 'Arşî*, Delhi